

۱۳۶۲۸۰۵

کاربرد اکسل در مدیریت مالی، سرمایه‌گذاری و مدل سازی مالی

تالیف:

دکتر محمد سیرانی

محمد کریم آبادی

www.ketab.ir

سرشناسه	: سیرانی، محمد، ۱۳۳۸ -
عنوان و نام پدیدآور	: کاربرد اکسل در مدیریت مالی، سرمایه‌گذاری و مدل سازی مالی
مشخصات نشر	: تهران: کیومرث، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۲۰۰ ص:؛ مصور، جدول
شابک	: 978-600-5061-82-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپای مختصر
یادداشت	: فهرست نویسی کامل این اثر در نشانی: http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
شناسه افزوده	: کریم‌آبادی، محمد، ۱۳۵۷ -
شمه کتابشناسی ملی	: ۳۷۸۰۰۸۴

انتشارات کیومرث: تهران، مع انقلاب، مقابل دانشگاه تهران، بین خیابان فخر رازی و دانشگاه،
جنب بانک ملت، پلاک ۱۲۰۲، طبقه زیرین، تلفن: ۶۶۴۱۴۴۹۲، دورنگار: ۶۶۹۵۰۴۴۶
www.kumarsbook.com Email: info@kumarsbook.com

کاربرد اکسل در مدیریت مالی، سرمایه‌گذاری و مدل سازی مالی

تألیف: دکتر محمد سیرانی - محمد کریم آبادی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

صفحه آرایشی: سوری ۰۹۱۲۵۶۲۰۸۲۵

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

چاپ: اصلانی

صحافی: روشنگ

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۵۴۰-۸۲-۶

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر است.

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹		بیشگفتار
۱۳		شروع کار با اکسل
۱۴		Functions
۱۴		Chart
۱۵		AutoCorrect
۱۷		Filter
۱۹		Freeze Panes
۲۱		آدرس دهی نسبی، طاق و تکی در اکسل
۲۳		Defined Names
۳۰		OFFSET
۳۶		Data Validation
۳۷		MATCH
۳۹		INDIRECT
۴۵		COUNTBLANK, COUNTA, COUNT
۴۸		CHOOSE
۵۰		INDEX
۵۱		VLOOKUP
۵۲		HLOOKUP
۵۳		Transpose
۵۳		LOOKUP
۵۵		COUNTIF
۵۷		COUNTIFS
۵۸		Payback
۶۱		FV
۶۶		PV
۶۸		EFFECT& NOMINAL
۷۲		PMT
۷۳		NPER
۷۳		RATE
۷۸		IPMT

۷۸		PPMT
۷۹		ISPMT
۷۹		CUMIPMT
۸۰		CUMPRINC
۸۳		FVSCHEDULE
۸۴		نحوه محاسبه اقساط و بهره متعلق به وام‌های دریافتی در ایران
۸۷		تفاوت سود حسابداری و سود اقتصادی
۸۸		NPV
۸۹		IRR
۹۰		MIRR
۹۱		XNPV
۹۲		XIRR
۹۲		Scenario Manager
۹۶		Show Formulas
۹۷		Trace Precedents
۹۷		Trace Dependents
۹۸		Watch Window
۱۰۰		IFERROR
۱۰۱		Macros
۱۰۴		LEFT & MID & RIGHT
۱۰۵		UPPER
۱۰۵		LOWER
۱۰۶		PROPER
۱۰۶		EXACT
۱۰۷		SUBSTITUTE
۱۰۷		TRIM
۱۰۸		LEN
۱۰۸		REPT
۱۰۸		LARGE
۱۰۹		SMALL
۱۱۰		ABS
۱۱۰		FACT
۱۱۰		INFORMATION FUNCTION
۱۱۰		ROUND
۱۱۱		GEOMEAN

۱۱۳		Add Trendline
۱۱۵		TREND
۱۱۶		DATE
۱۱۷		DAY, MONTH, YEAR
۱۱۷		YEARFRAC
۱۱۷		DATEDIF
۱۱۸		ثبت تاریخ میلادی و زمان جاری
۱۱۹		Add-ins
۱۱۹		Add-ins توابع تبدیل تاریخ شمسی، میلادی و قمری
۱۲۱		تبدیل ساعت به اعشار
۱۲۱		محاسبه اختلاف بین ساعت‌ها
۱۲۲		سایر توابع تاریخ
۱۲۴		Pivot Table
۱۳۰		Protect Sheet
۱۳۱		Hide sheet
۱۳۲		Encrypt with Password
۱۳۳		Consolidate
۱۳۵		Solver
۱۴۳		SUMPRODUCT
۱۴۴		SUMIF
۱۴۴		SUMIFS
۱۴۵		SUBTOTAL
۱۴۶		COUNTIFS
۱۴۷		Hyperlink
۱۴۸		Remove Duplicates
۱۴۸		Conditional Formatting
۱۴۹		EVALUATE
۱۵۱		Outliner
۱۵۳		روشهای محاسبه استهلاک دارایی‌ها
۱۵۳		SLN
۱۵۵		SYD
۱۵۷		DB
۱۶۰		DDB
۱۶۲		VDB
۱۶۳		معایب کلی روشهای استهلاک

۱۶۳		اوراق قرضه
۱۶۴		ACCRINT
۱۶۵		ACCRINTM
۱۶۶		COUPDAYBS
۱۶۶		COUPDAYS
۱۶۷		COUPDAYSNC
۱۶۷		COUPNCD
۱۶۷		COUPNUM
۱۶۷		RECEIVED
۱۶۸		DOLLARDE
۱۶۹		DOLLARFR
۱۶۹		PRICE
۱۷۱		PRICEDISC
۱۷۱		PRICEMAT
۱۷۲		استفاده ترکیبی از توابع
۱۷۴		IF&AND&OR
۱۷۸		COUNTIF&Data Validation
۱۷۹		INDIRECT & Data Validation
۱۸۲		ROUND&RAND
۱۸۴		IF&LEN
۱۸۶		Sharing Excel Spreadsheets on the Web
۱۹۰		Sharing Excel Spreadsheets on the Network
۱۹۲		PowerPivot
۱۹۴		ویژگیهای مدل مالی
۱۹۵		پیوست ۱: کلیدهای میانبر اکسل
۱۹۸		پیوست ۲: خطاهای اکسل
۱۹۹		پیوست ۳: بازیابی فایل‌های خراب شده در اکسل
۱۹۹		پیوست ۴: رفع‌کنندگی فایل‌های اکسل
۲۰۰		منابع و مآخذ

پیشگفتار

نرم افزار اکسل به عنوان ابزاری قدرتمند به گونه‌ای عجیب با مسائل مالی پیوند خورده است و عمل تخصص و توانایی کاربران در تسريع امور مالی شده است.

در اجرای کارهای مالی اثرات نظم و سرعت بالا بسیار مهم است، این نظم و سرعت که با استفاده از اکسل حاصل می‌شود باعث تمرکز در ثبت و کنترل رویدادهای مالی شده و نهایتاً با پردازش صحیح اسامای مالی و نیز ارائه گزارشات به موقع به مدیریت واحدهای اقتصادی به تصمیم گیری آنان در استفاده صحیح از منابع کمک می‌کند.

استفاده کاربردی از اکسل به مدیران و کارکنان مالی و سرمایه‌گذاری سازمان‌ها کمک خواهد کرد تا با بررسی دقیق عملکرد سازمان در زمینه بخش‌های تحت نظارت خود، تصمیمات سریعتر و دقیقتر در جهت افزایش میزان بهره‌وری سازمان اتخاذ کنند. اکسل با تحلیل و آنالیز اطلاعات موجود در سیستم‌های اطلاعاتی سازمان و با استفاده از گزارشات تهیه شده به شکل نمودارها، چارتها، جداول و همچنین تجزیه و تحلیلهای آماری نقش مناسبی در پردازش و استفاده بهینه از اطلاعات ایفا می‌کند.

هم اکنون بسیاری از شرکت‌های معتبر، با استفاده از پیاده سازی مفاهیم مالی و سرمایه‌گذاری در اکسل، صرفه جویی قابل توجهی در هزینه‌های خود نموده‌اند. اغلب سازمان‌ها به دلیل تغییرات فراوان در روش‌های اجرایی خود از یک سو و هزینه‌های

سنگین سیستم‌های اطلاعاتی از پیش طراحی شده تمایل دارند به منظور سیستماتیک نمودن فرآیندهای خود از یک ابزار کارا، سریع و کم هزینه استفاده نمایند که در کنار این مزایا انعطاف پذیری لازم را به منظور اعمال اصلاحات داشته باشد. اکسل بهترین ابزار برای پاسخ به چنین نیازی است. این نرم افزار، در کنار تمامی ابزارهای آماده خود مانند نمودارها، جداول، توابع مالی و آماری امکان برنامه نویسی با سرعت بالا را به کاربر می‌دهد.

بدیهی است بدون تسلط بر اکسل دست یافتن به موفقیت برای فعالان در عرصه مدیریت مالی و سرمایه‌گذاری امری دور از ذهن خواهد بود و نیاز به یادگیری آن بیشتر از گذشته احساس می‌شود.

استفاده از مفاهیم مالی در شرکتها و حتی مسائل روزمره زندگی، همچون سرمایه‌گذاری‌های شخصی می‌تواند بسیار مفید باشد. مجموعه توابع مالی یکی از ابزارهای ارزشمند اکسل است، صدها تابع که بردهای مختلف با ساده‌ترین شکل ممکن، راه را برای کاربر در نهایت سهولت همراهی کند. یکی از پرکاربردترین امکانات نرم افزار اکسل استفاده از توابع و فرمول‌های ریاضی منطقی و... است. نرم افزار اکسل در زمینه ساخت جداول محاسباتی و رسم نمودار باطراحی ساده و توانمندی‌هایش در میان کاربران بسیار محبوب گردیده است.

برگزاری آزمونهای بین‌المللی با استفاده از اکسل به‌جای دایر شده و بسیاری از تمرینات درسی دوره‌هایی نظیر CIMA با اکسل انجام می‌پذیرد. این موضوع بیانگر اهمیت وافر اکسل در یادگیری مفاهیم مالی و سرمایه‌گذاری است. تسلط بر اکسل با توجه به قابلیت‌هایی که دارد، امکان فراگیری مفاهیم مالی را تسریع می‌بخشد.

یکی از امکانات خوب هر برنامه‌ای آن است که بتواند داده‌های نرم افزار خود را با فرمت اکسل خروجی دهد. اکثر تولیدکنندگان نرم افزار امکان خروجی داده‌های خود به اکسل را جزء امکانات خود می‌شمارند چون اکسل دارای یک استاندارد عمومی است که کاربر می‌تواند با استفاده از آن تجزیه و تحلیل و آنالیزهای بسیاری را بر روی داده‌ها انجام دهد. با توجه به اینکه فعالان مالی و سرمایه‌گذاری ممکن است با نرم افزارهای متفاوتی در محیط‌های گوناگون سروکار داشته باشند، یادگیری اکسل می‌تواند چارچوبی

را برای آنها ایجاد نماید تا با استفاده از آن در هر موقعیتی داده‌ها را به گونه‌ای که می‌خواهند دسته‌بندی، تجزیه و تحلیل و تفسیر نمایند.

ضرورت سرعت در تصمیم‌گیری‌ها و امکان نمایش بصری داده‌ها به شیوه‌های مختلف امری است که امروزه بسیاری از صاحبان بنگاههای اقتصادی و سرمایه‌گذاران به دنبال آن هستند، با ساخت داشبوردهای کسب و کار در اکسل این امر تسریع یافته است. در دنیای پرشتاب و پرتلاطم امروز، کلید ماندگاری و موفقیت سازمان‌ها در مواجهه با تنگنای اقتصادی، دسترسی هوشمندانه، جامع و به‌هنگام به اطلاعات تحلیلی می‌باشد. اکسل در این راستا در تصمیم‌سازی کارآمد، موثر، به‌هنگام و هوشمندانه راهکارها را پیش روی مدیران و کارشناسان مالی و سرمایه‌گذاران قرار می‌دهد. امروزه افزایش تعداد معاملات بنگاههای اقتصادی میزان تراکنشهای مالی نیز افزایش یافته و نیاز به پیش‌بینی‌های آتی با استفاده از اطلاعات گذشته بیش از پیش احساس می‌شود. این پیش‌بینی‌ها برای واحدهای اقتصادی بسیار مهم است به‌طوری‌که می‌تواند بقاء و زندگی اقتصادی آنها را تضمین نماید. یکی از مهمترین ابزارهای پیش‌بینی بازارهای مالی مدل‌ها هستند، مدل‌ها برای کمک به برنامه‌ریزی آینده مورد استفاده قرار می‌گیرند و با زبان ریاضی روابط بین متغیرهای یک مسئله را بیان می‌کنند. مدل‌های مالی پاسخ به سوالات به شکل زیر هستند، اگر آن اقدام را انجام دهیم چه می‌شود؟ اگر آن سرمایه‌گذاری را انجام دهیم چه می‌شود؟ اگر برای انجام آن پروژه وام دریافت کنیم چه می‌شود؟

یک مدل خوب مالی ما را در پیش‌بینی شرایط آینده کمک می‌کند، اما ضرورت یادگیری مدل‌سازی مالی برای کارشناسانی که عمدتاً با رویدادهای گذشته درگیر دارند و لازم است برای ادامه حیات حرفه‌ای خود از این اطلاعات برای پیش‌بینی‌های آینده استفاده کرده و به نوعی با تغییر نگرش استفاده بهینه‌تری از اطلاعات گذشته نمایند بسیار چشمگیر است. بهترین ابزاری که می‌تواند ما را در انجام مدل‌سازی مالی با سرعت و دقت بالا یاری کند اکسل است.

در این کتاب سعی شده مهمترین مباحث به ساده‌ترین شکل و به صورت جزء به جزء مطرح شود، ولی آن چیزی که مهارت ما را افزایش می‌دهد فقط دانستن این

مباحث نیست بلکه استفاده ترکیبی از آن چیزی است که خواهیم آموخت. البته در جای جای متن کتاب مسائلی که نیاز به استفاده ترکیبی از آموخته‌ها دارد ذکر شده تا به تدریج با نحوه بکارگیری صحیح اکسل در رفع مشکلاتی که در آینده بوجود خواهند آمد آشنا شویم.

محمد سیرانی

(msayrani@ut.ac.ir)

محمد کریم آبادی

(karimabadi1357@gmail.com)

www.proacc.ir